

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 18 (754)

2016 m. liepos 2 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

KURORTINĖ IGNALINA TARP PRAEITIES IR ATEITIES

Švenčiant 150-ąjį miesto gimtadienį kalbėta apie rytdieną

4–5 p.

Rajono meras Henrikas Šiaudinis (viduryje) į sceną pakvietė ir iškilmingai pasveikino penkis Ignalinos rajono garbės piliečius. „Labai džiaugiamės gavę tokį išskirtinį apdovanojimą ir dėkojame žmonėms, kad įvertino mūsų nuoširdų darbą Ignalinos kraštu“, – sakė apdovanotųjų vardu kalbėjęs Bronis Ropė (dešinėje)

Linos Kovalevskienės nuotr.

Lietuva nuo A iki Z

Šalies uostamiestyje – ambicingi sprendimai _____ 6–7 p.

Žiedinės savivaldybės – privalumai ir trūkumai _____ 12–13 p.

Ar nušvis Šiauliams „Saulė“?.. _____ 23 p.

Vilkaviškyje atidaryta aikštė ir įteiktos garbės piliečio regalijos _____ 24 p.

KURORTINĖ IGNALINA TARP PRAEITIES IR ATEITIES

Atnaujinta ažuolo skulptūra, vaizduojanti Igną ir Liną

Ežerų ir pušynų apsupty meilės legendos išaugintas Ignalinos miestas birželio 24–25 dienomis atšventė 150-ąjį gimtadienį.

DOVANA – GAILESTINGUMO PAVEIKSLAS

Birželio 24-osios rytą laukų gėlėmis išpuoštoje Ignalinos M. Marijos Gimimo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Ignaliną ir ignaliniečius. Sveikindamas ir dėkodamas rajono vadovams už jų prasmingus darbus miestui, klebonas Vidas Smagurauskas dovanuoja Jėzaus gailestingumo paveikslus. Šventines eitynes nuo bažnyčios į Laisvės aikštę lydėjo Krašto apsaugos savanorių pajėgų bigbendas. Aikštėje visi galėjo pasigrožėti meniškais floristiniais kilimais, pasižiūrėti istorinių Ignalinos nuotraukų parodą. Jaunieji Ignalinos patriotai dalyvavo komandinėse varžybose „Pažink istorinę Ignaliną“. Jie turėjo surasti, nufotografuoti ir į „Facebooko“ tinklalapį įkelti 15 mieste esančių svarbių istorinių objektų. Mėgstantys šokį ir sportą save išbandė aerobikos treniruotėje „Zumba“ arba stebėjo klubo „Yoko“ ir Visagino sporto centro akrobatų pasirodymus. Aikštėje vyko ir tiesioginė Ignalinos rajono savivaldybės tarybos posėdžio transliacija.

POSĖDYJE – GARBŪS SVEČIAI

Iškilmingame savivaldybės tarybos posėdyje dalyvavo bendradarbiavimo partnerių delegacijos iš Biureno (Vokietija), Serocko (Lenkija), Breslaujos (Baltarusija), Europos Parlamento narys, buvęs ilgametis rajono meras, Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas ir viceprezidentas Bronis Ropė, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras kraštiečių Česlovas Juršėnas, kultūros ministras Šarūnas Birutis, gretimų rajonų merai ir kiti svečiai.

Svečius ir tarybos narius pasveikinęs rajono meras Henrikas Šiaudinis pabrėžė, kad Ignalina turi visus reikalingus gamtos išteklius siekti kurorto vardo. Jis pasidžiaugė puikiai veikiančiu Reabilitacijos ir sveikatinimo skyriumi ir sanatorijos statybos planais. Pareiškė viltį, kad vis daugiau jaunių sugrįš į gimtąjį miestą, kurs jo ateitį, savo pasiekimais plačiai garsins Ignalinos vardą. Padėkojo šventėje dalyvaujantiems bendradarbiavimo partneriams, Raudonojo Kryžiaus, Maltos pagalbos tarnybos, Švedijos organizacijos „Gelbėkit vaikus“ atstovams.

Pagrindinį šventinio posėdžio pranešimą skaitė kraštiečių Lietuvos valdovų rūmų direktoriaus pavaduotoja kultūrai istorikė dr. Jolanta Karpavičienė. Ji apžvelgė gimtojo miesto istoriją, paminėjo Gavio ežero ir Vidiškių dvaro savininką Ignatą Kaminskį, kuris tapo Ignalinos vardo krikštatėviu, ir svarbiausią faktą, nulėmusį miestelio augimą – tarp Sankt Peterburgo ir Varšuvos nutiestą geležinkelį. Anuomet Lenkijoje leistame geografi-

niame žinyne nurodyta, kad 1866 m. prie geležinkelio stoties miestelyje gyveno 85 žmonės, buvo policijos būstinė, smuklė ir keletas parduotuvių. Tai pirmoji patikima rašytinė žinia apie Ignaliną, nuo kurios skaičiuojamas miesto amžius.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Česlovas Juršėnas perskaitė Ministro Pirmininko Algirdo Butkevičiaus sveikinimą ignaliniečiams. Č. Juršėnas sakė, kad didžiuojasi esąs ignalinietis, ir visą laiką stengiasi padėti savo gimtajam kraštui. Galimybę pažinti nuostabų kraštą džiaugėsi ir žemės ūkio viceministrė Lina Kūjalytė.

„24-erius metus dirbau Ignalinai ir jos žmonėms. Sukaupiau didžiulę patirtį, kurią dabar galiu panaudoti europiniu lygmeniu. Ignalina niekada nelaukė, kol ką nors gaus. Ji viską sugebėjo pati paimti, sukurti, įgyvendinti, ir todėl ji gali tapti penktuoju Lietuvos kurortu“, – kalbėjo europarlamentaras Bronis Ropė.

Kultūros ministras Šarūnas Birutis džiaugėsi Ignalinos krašte išaugotomis aukštaitiškomis tradicijomis, gražiu kultūrinu gyvenimu ir sakė, kad Ignalinos miestas subrendęs rimtiems darbams, iššūkiams.

Daug nuoširdžių sveikinimų tarė Ignalinos bendradarbiavimo partneriai. Serocko burmistras, Ignalinos rajono savivaldybės garbės pilietis Silvestras Sokolnickis džiaugėsi, kad Ignalina ir Serockas turi bendrą 20 metų istoriją, menančią daug gražių akimirų, susitikimų, švenčių, bendrų projektų. Biureno miesto meras Burhardas Švuchovas minėjo, kad savivaldybės bendradarbiauja 13 metų, bet draugystė verslo srityje ir bendradarbiaujant su Biureno maltiečiais tęsiasi jau 25 metus. Santykiai išlaikomi nepaisant didelio (1600 km) atstumo. Breslaujos vykdomojo komiteto deputatų tarybos pirmininkė Nina Pučinskaja taip pat džiaugėsi gražiu bendradarbiavimu, galimybe pažinti draugų kultūrinį gyvenimą, papročius, pamatyti, kaip dirba ir kuria žmonės. Vokietijos Kranshageno Raudonojo Kryžiaus organizacijos vadovas Renhardas Miulkeris sakė, kad per dešimt bendradarbiavimo metų Ignalinoje lankosi jau 18-ą kartą, ir visada tie susitikimai būna šilti ir nuoširdūs, nes Ignalina labai pozityvus ir draugiškas miestas. Tai patvirtino ir Švedijos organizacijos „Gelbėkit vaikus“ atstovai Elvy Zakariasson ir Tommy Almroth, į Ignaliną atvykę jau 26-ą kartą ir čia besijaučiantys kaip namuose, nes juos supa geri draugai.

Ignaliniečius nuoširdžiai sveikino su šiuo miestu ir kraštu nuo vaikystės save siejanti ir meilę jam širdyje nešiojanti Visagino savivaldybės merė Dalia Štraupaitė. „Ignalinoje gera būti, lankytis ir darbo reikalais, ir poilsiaujant. Tai ramybės oazė Lietuvoje“, – sveikinimo kalboje sakė Švenčionių rajono meras Rimantas Klipčius. Kaip minėjo merai, Visaginą su Ignalina sieja bendra istorija, Ignalinos atominės elektrinės gyvavimo laikotarpis, o Ignaliną ir Švenčionis jungia bendra Našios žemė, geležinkelio vėžė, o

dabar net ir bendra rinkiminė apygarda.

Pasibaigus tarybos posėdžiui visi jo dalyviai pakviesti sustoti bendrai nuotraukai. Vėliau jie įsitraukė į šventės renginius Laisvės aikštėje, kur teatralizuotai papasakota Ignalinos miesto legenda apie kunigaikščio Budrio dukters Linos ir kryžiuočio Igno meilę. Režisierės Jolantos Narbutaitienės režisuotame vaidinime jausmingai perteikta legendos istorija, tautiška dvasia ir meilės jėgos sukurta ateities viltis. Pasakojimą įkūnijo teatro „Iki“ ir „Salos“ nariai, eiliuotą legendos tekstą skaitė aktorė Irena Kriauzaitė. Vaidinimą tarsi papildė miestui skirtos nuostabios dainos. Tai jau beveik legendinė Birutės Paukštienės ir Aldonos Čeponienės daina „Ignalina – saulės dukra“, daina „Ignalinalai“, kurią atliko ansamblis „Iš širdies“, ir Valentinos Sinkevič – „Gražioji mūsų Ignalina“.

PASVEIKINTI GARBĖS PILIEČIAI

Vėliau į sceną pakviesti ir iškilmingai pasveikinti penki Ignalinos rajono savivaldybės garbės piliečiai. Garbės piliečio ženklai, pažymėjimai ir savivaldybės dovanos įteiktos monsijonui Ignui Jakučui – už rūpinimąsi bažnyčios statyba ir visuomeninę veiklą, padariusius teigiamą poveikį Ignalinos krašto bendruomenei; Vokietijos Biureno miesto verslininkui Heinrichui Kottmannui – už verslo plėtrą, paramą Ignalinos rajono savivaldybei ir gyventojams, tarptautinės partnerystės iniciatyvas; gydytoji Benediktui Alfonsui Puodžiūnui – už ilgametį profesionalų ir pasiaukojamą darbą rūpinantis rajono gyventojų sveikata, įgytą žmonių pagarbą ir pasitikėjimą; Juozui Repšui – už svarbius darbus švietimo ir sporto srityse, ilgalaikę visuomeninę veiklą, padariusią teigiamą poveikį Ignalinos krašto bendruomenei; Broniui Ropei – už Ignalinos rajono bendruomenei svarbius darbus ūkio, aplinkosaugos, socialinėje, kurortinės teritorijos kūrimo ir plėtojimo, sveikatinimo srityse ir Ignalinos vardo garsinimą Lietuvoje ir užsienyje. Garbės piliečiai pakviesti pasirašyti Garbės knygoje. „Labai džiaugiamės gavę tokį išskirtinį apdovanojimą ir dėkojame žmonėms, kad įvertino mūsų nuoširdų darbą Ignalinos kraštu“, – sakė apdovanotųjų vardu kalbėjęs Bronis Ropė.

Biureno miesto meras Burhardas Švuchovas atsivežė ir savo miesto garbės knygą, vadinamą „Aukso knyga“, ir paprašė, kad joje pasirašytų Ignalinos rajono meras H. Šiaudinis ir Ignalinos garbės pilietis H. Kottmannas. Svečias minėjo, kad tai pirmas atvejis, kai jų didžioji knyga išvežama iš Biureno. Garbaus amžiaus verslininkas H. Kottmannas dėkojo Ignalinos vadovams ir visiems žmonėms už tokį jo pagerbimą ir sakė, kad džiaugiasi čia puikiai dirbančia gamykla, nuveiktu darbu ir yra pasirėngęs toliau plėtoti verslą.

Už nuopelnus krašto kultūrai ir plėtrai keturiems garbiems ignaliniečiams įteikti „Sidabrinės lelijos“ apdovanojimai. Meras pasveikino Jolantą Narbutaitienę, kuriai dėkojo už ilgametę šviečiamąją ir kūrybinę veiklą ugdant visuomenės vertybines nuostatas, teatro kultūros puoselėjimą ir sklaidą, Ignalinos vardo garsinimą; Rimantą Mačį – už ilgametį vadovaujamą darbą savivaldoje, reikšmingą ir atsakingą veiklą kuriant Ignalinos miesto ir rajono gyventojų gerovę, svarius darbus Ignalinos rajono plėtrai; miesto seniūną Valentimą Rumbutį – už aktyvias pastangas ir reikšmingus Ignalinos miesto infrastruktūros plėtros darbus bendruomenės labui; Valstybės sienos apsaugos Ignalinos rinktinės vadą Vladimirą Ščajevą – už aktyvų ir glaudų bendradarbiavimą, nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą, saugios aplinkos visuomenei kūrimą Ignalinos rajono teritorijoje.

Už nuoširdų, ilgametį darbą, visuomeninę veiklą, kultūrinį bendradarbiavimą dar dvylikai asmenų įteiktos savivaldybės mero padėkos. Tarp apdovanotųjų yra Vidiškių dvaro savininkas Kęstutis Mozeris, buvęs Ignalinos miesto seniūnas Aleksandras Zaveckis, Ignalinos kultūros ir sporto

Meras H. Šiaudinis prie atidengtos skulptūros „Dviratininkas“

centro Dailės studijos vadovė Nijolė Trinkūnienė, „Šaltinėlio“ mokyklos meninio ugdymo mokytoja Vida Ksenzovienė, ilgametė organizacijos „Gelbėkit vaikus“ vadovė ir narė Vanda Goštautaitė, verslininkas Petras Mačiulis ir kiti.

ATIDENGTA SKULPTŪRA

Po apdovanojimų ceremonijos Laisvės aikštėje atidengta skulptūra „Dviratininkas“, kurią sukūrė ignalinietis menininkas Jonas Grunda. Gražią dovaną miestui atvežė Ignalinos kraštiečiai. Džiugiai su savo klubo vėliava scenoje išsirikiaavę Vilniuje gyvenantys ir vis į Ignaliną sugrįžtantys šio krašto išauginti vaikai, dabar jau subrendę ir daug gyvenime pasiekę, gerbiami žmonės, nusilenkė savo miestui. Klubo prezidentė Renė Jakubėnaitė merui įteikė angeliuką, kad jis saugotų ir globotų merą, miestą ir visus gyventojus. Na, o pagrindinė kraštiečių dovana – aktorės Larisos Kalpokaitės dainų pynė. Pati aktorė prieš koncertą sakė džiaugėsi tapusi dovana tokiam gražiam miestui, kuris ir jai be galo patinka.

Laisvės aikštėje koncertai tęsėsi iki vėlumos. Programas pristatė liaudiškos muzikos kolektyvai ir vokaliniai ansambliai iš Baltarusijos, Vokietijos, Lenkijos, taip pat kaimynai iš Zarasų, Utenos, Molėtų, Visagino.

Antrąją šventės dieną ignaliniečiai ir svečiai buvo pakviesti į bendrus miestelėnų priešpiečius klausantis Keistuolių teatro aktoriaus Andriaus Kaniavos dainų. Koncertas vyko ant specialaus plausto, prie ežero tilto, o žmonės jaukiai įsitaisė pakrantės pievelėje. Vėliau buvo pagerbtas atnaujintos miesto simboliu vadinamos skulptūros autorius, žinomas Ignalinos krašto drožėjas, auksinių rankų meistras Gintaras Černius. Meras įteikė jam savivaldybės dovaną. Ažuolinė skulptūra, vaizduojanti Igną ir Liną, Perkūno žaibus ir virš jų iškilusius Ignalinos miesto statinius su dailiais, saulėje spindinčiais bokšteliais, atgimė panaši, tačiau ir šiek tiek kitokia. Žmonės gėrėjosi menininko darbu, kuris jam pačiam ir jo šeimai labai brangus, išskirtinis ir prasmingas.

Susirinkusieji dar stebėjo linksmą ir spalvingą teatralizuotą plaukimą ežeru. Ignaliniečiai buvo kviešti smagiai pasveikinti savo miestą, plaukti valtėmis, plaustais. Ignalinoje ši regata organizuota pirmąkart. Visi ekipažai apdovanoti saldžiais prizais. Su jais paplaukioti galėjo ir drąsesni žiūrovai.

Pavakariais nuo Ignalinos kultūros centro iki miesto vasaros estrados, lydimos orkestro „Panevėžio garsas“, žygavo šventinės eitynės. „Skambėk, Ignalina, kaip gražiausia lėja Europos širdyje“, – skandavo eitynių dalyviai.

Rajono tarybos nariai ir svečiai po iškilmingo posėdžio

ŠALIES UOSTAMIESTYJE –

AMBICINGI SPRENDIMAI

Klaipėda – vienintelis Lietuvos uostamiestis ir antras pagal svarbą šalies ekonomikos centras po Vilniaus tiek pagal mieste sugeneruojamą šalies BVP dalį, tiek ir pagal miesto biudžeto surenkamumo rodiklius. Miesto vardas jau daugelį metų pirmauja Lietuvos savivaldybių reitinguose.

Šiandien uostamiestis gali pasigirti ir savo naujais ambicingais sprendimais, ir projektais – per ketverius metus padvigubinti finansavimą kultūrai, kartu su partneriais parengti bendrą miesto ekonominės plėtros strategiją, skatinti darnų judumą, aktyviau bendradarbiauti su vadinamosiomis „žiedinėmis“ savivaldybėmis.

Tad nuveiktus darbus apžvelgia ir planais dalijasi Klaipėdos miesto savivaldybės vadovai.

**Meras
Vytautas Grubliauskas**

Šiandien galima drąsiai konstatuoti, kad Klaipėda ir toliau išlieka vienu iš šalies miestų lyderių pagal daugelį parametrų – biudžeto surinkimo ir išlaidų rodiklių, komunalinių paslaugų kokybės ir kainos santykio, sveikatos ir socialinės rūpybos, viešojo transporto sistemos veiksmingumo, mažų mokesčių verslui ir gyventojams ir kt. O į 2016-uosius Klaipėda įžengė priėmusi ir ne vieną reikšmingą, ambicingą sprendimą ar pasirašiusi ne vieną reikšmingą susitarimą, padėjusį pagrindą tolesnei sėkmingai uostamiesčio plėtrai šiemet ir ateityje.

Praėjusiais metais kartu su Klaipėdos rajonu pasirašytas istorinis Kėtinimų protokolai, kuriame įvardyti septyni projektai, apimantys vandentvarkos, švietimo įstaigų finansavimo, susisiekimo paslaugų organizavimo ir kitus aspektus. Šis susitarimas pradėjo visiškai naują miesto ir rajono savivaldybių bendradarbiavimo etapą, jis tapo beprecedenčiu precedentu Lietuvoje, kai didmiesčio ir vadinamosios „žiedinės“ savivaldybės ieško bendro bendrų problemų sprendimo būdų ir įteisina tai oficialia sutartimi.

Pernai pirmą kartą per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį uostamiesčio savivaldos, uosto, verslo ir mokslo atstovai sutarė bendromis lėšomis ir žmogiškuoju potencialu kurti prielaidas kryptingos Klaipėdos ekonominės plėtros skatinimui. Klaipėda tapo ir pirmąja Lietuvos savivaldybe, nusprendusia kartu su partneriais parengti miesto ekonominės plėtros strategiją, numatančią, kaip į miestą pritraukti

daugiau naujų investicijų, skatinti jau esamo verslo plėtrą, inovacijų diegimą ir didinti miesto konkurencingumą sprendžiant kylančius socialinius ir ekonominius iššūkius.

Pasiektas lemtingas proveržis sprendžiant ir viso Klaipėdos regiono pasiekiamumo problemą. Tiksliau, kalba eina apie šiemet prasidėjusį visiškai naują Klaipėdos/Palangos oro uosto gyvenimo etapą. Tarptautinei oro uostų tarybai „ACI Europe“ suskaičiavus balandžio mėnesio Europos oro uostų keleivių statistiką, paaiškėjo, kad Klaipėdos/Palangos oro uostas tapo vienu sparčiausiai augančių oro vartų visame žemyne. To priežastis – šiemet gerokai padidėjęs tiesioginių skrydžių iš Klaipėdos/Palangos oro uosto skaičius. Pavasarį skrydžius į Londoną pradėjo mažų sąnaudų oro linijos „WizzAir“ ir „Ryanair“, į Varšuvą – Lenkijos oro bendrovė LOT. Neabejotina, kad tai net trejus metus trukusių intensyvių diskusijų ir derybų, kryptingo ir nuoseklaus visų Klaipėdos regiono savivaldybių ir VĮ „Lietuvos oro uostai“ darbo rezultatas. Birželį į regioninį oro uostą vasarai sugrįžta Rusijos oro bendrovė „Rusline“, taip pat veiklą pradeda dar dvi naujos regione aviakompanijos – „Belavia“ ir „Ukraine International Airlines“.

Praėjusiais metais uostamiestis nusprendė per ketverius metus padvigubinti finansavimą kultūrai. Tai daugiau nei ambicinga programa. Klaipėda, ko gero, yra vienintelis miestas Europoje, nusprendęs žengti tokį žingsnį. Beje, jau šiemet, palyginti su praėjusiais metais, finansavimas kultūrai uostamiestyje yra padidėjęs daugiau nei 1 mln. eurų, o 2017-uosius Klaipėda pasitiks tapdama Lietuvos kultūros sostine.

Šiemet Klaipėdoje startuoja dar viena išskirtinė ir ambicinga programa, skirta miesto daugiabučių kiemų infrastruktūrai atnaujinti – įrengti naują apšvietimą, mašinų stovėjimo vietas, žaidimų aikšteles, sutvarkyti šaligatvius, želdynus. Šiai programai įgyvendinti iš savivaldybės biudžeto kasmet numatoma skirti daugiau nei 700 tūkst. eurų.

Tik investuodami į gyvenamosios aplinkos ir viso spektro viešųjų socialinių paslaugų gerinimą ir prieinamumo didinimą, kartu su uosto, verslo ir mokslo atstovais ieškodami bendrų naujų ekonomikos skatinimo augimo variklių, imdamiesi ir atrodytų kiek neįprastų priemonių, kaip, pavyzdžiui, kur kas daugiau, nei iki šiol, investuodami į kultūrą, galbūt pajėgime susidoroti su viena didžiausių pastarojo dešimtmečio miesto problemų – gyventojų skaičiaus mažėjimu.

Kalbant apie jau įpusėjusius 2016 metus, juos drąsiai pavadinčiau uostamiesčiui kertiniais ir istoriniais vien dėl to, kad miestas pradeda, o Klaipėdos valstybinis jūrų uostas baigia rengti pagrindinius savo dokumentus – bendruosius planus, prilygintinus abiejų įstaigų konstitucijoms. Pagrindinis ir neišvengiamas visų suinteresuotų pusių uždavinys – užtikrinti glaudų, dalykišką ir konstruktyvų bendradarbiavimą, nes žvelgiant į sėkmingą miesto ir uosto veiklos bei plėtros perspektyvą būtų ydinga, jei parengtų bendrųjų planų būtų nekokybiškų, nederančių tarpusavyje ar ignoruojančių kitų interesus.

Nepaisant to, kad kartkartėmis vienais ar kitais klausimais miesto ir uosto požiūriai, pozicijos, galimų sprendimų pasirinkimo būdai skirdavosi, galiu drąsiai teigti ir tvirtinti, kad bendri sprendimai esminiais miesto ir uosto raidos klausimais visada būdavo randami.

Mero pavaduotojas Artūras Šulcas

2016-uosius Klaipėda paskelbė Darnauso judumo metais. Taip uostamiestis žengė dar vieną novatorišką žingsnį Lietuvoje ir pradėjo diskusijas miesto bendruomenėje apie darnaus judumo principų diegimą kasdieniame gyvenime. Privalome skatinti miestiečius keisti kasdienio keliavimo įpročius ir savo kelionėms vis dažniau rinktis netaršias transporto priemones ar visuomeninį transportą, taip kartu gerinant ir gyvenamąją aplinką mieste.

2016-uosius paskelbusi Darnauso judumo metais, Klaipėda numatė ir nemenką sąrašą darbų, kuriems įgyvendinti šiemet numatoma skirti per 3,5 mln. eurų, o suplanuotos veiklos apima visą susisiekimo sistemą. Tiesa, norint pasiekti ženklų pokyčių vienu metų tikrai nepakaks, tad didžiuliai tęstiniai darbai šioje srityje Klaipėdos dar lauks ir ateityje. Šiemet mieste tvarkomi esami ir projektuojami nauji dviračių ir pėsčiųjų takai, įrenginėjami dviračių stovai prie mokyklų, diegiamos dviračių mainų sistemos, įrenginėjamos naujos elektromobilių įkrovos stotelės, gerinamas eismo saugumas mieste, organizuojama daug įvairių akcijų ar renginių, skirtų darniam judumui skatinti, ir t. t.

Išskirtinai daug dėmesio šiemet Klaipėdoje skiriama ir pėsčiųjų takams atnaujinti, mat pėstiesiems mieste iki šiol tikrai buvo skiriama per mažai dėmesio. O juk kaip tik žmogus – tobuliausias judėjimo mechanizmas. Visų pirma vaikščioti yra sveika, antra – tai neteršia aplinkos. Tad žmogui reikia sudaryti geriausias sąlygas judėti.

Mero pavaduotoja Judita Simonavičiūtė

Mero potvarkiu man paskirtos švietimo, kultūros, sporto, socialinė sritis ir keli infrastruktūros objektai.

Daugiausia darbų nudirbta švietimo srityje. Klaipėdos miestas jau pasitvirtino naują švie-

timo pertvarkos planą iki 2022 metų. Nemažai teko padirbėti dėl apmokėjimo už vaikų maitinimą darželiuose tvarkos, kurią savivaldybė pernai buvo patvirtinusi. Ja tėveliai nebuvo patenkinti, todėl teko ieškoti jiems priimtinesnio modelio. Tad nuo rugsėjo 1 d. įsigalioja nauja tvarka. Susitarėme, kad už vaikų maitinimą darželiuose yra atsakingi tėveliai, o už visas kitas priemones, kuriomis jie anksčiau buvo priversti rūpintis, dabar atsakinga miesto savivaldybė.

Peržiūrėjome ir elektroninio registravimo į darželius tvarką. Manome, kad geriausias sprendimas būtų perimti šią sritį savivaldybės žinion. Kai registracija vyksta per Vilnių, mes negalime operatyviai patikrinti, kaip sistema veikia. Tėveliai pagrįstai kelia klausimą, kad laiku būtų informuota apie pokyčius eilėje į darželį.

Kitas veiklos baras – sportas. Dėl sporto reformos sprendimai dar nėra priimti, nes daugiau kaip metus diskutuojame dėl sporto turto valdymo. Savivaldybė pageidauja, kad šį turtą valdytų viena savivaldybės įmonė, o kita rūpintųsi sporto veiklos organizavimu, neprarasdama laiko pastatų ir kitos sporto bazės tvarkymui. Šiuo metu vyksta diskusijos, ir kiek miesto savivaldybė gali prisiimti atsakomybę už aukšto meistriškumo sportininkų parengimą.

Labai tikiusi, kad pagaliau baigsis teisiniai ginčai dėl baseino statybos viešųjų pirkimų konkurso rezultatų ir pajudės konkretūs darbai, juolab kad tam objektui turime reikalingas lėšas. Rengiami techniniai projektai ir futbolo mokyklos statybai. Socialinėje srityje mums vienas didesnių iššūkių buvo pabėgėliai, tad labai svarbu buvo parengti socialinius darbuotojus dirbti su šiais žmonėmis. Šiuo metu sprendžiame klausimą dėl senelių globos. Dabartiniuose savivaldybės senelių globos namuose gyvena 80 žmonių. Įstatymuose numatyta, kad namų gyventojų skaičius neperkoptų 40, dabar aiškinamės, ar pirkti šią paslaugą, ar plėsti bazę. Vienas iš pasiūlymų – buvusiuose Melnragės vaikų globos namuose įsteigti 20 vietų seneliams. Šis sprendimas palankus dar ir tuo, kad šalia yra sklypas, tinkantis naujo globos namų pastato statybai.

Mano kuruojama sritis – savivaldybės ir valstybinio jūrų uosto santykiai. Šiuo metu ir miesto savivaldybė, ir uostas rengia detaliuosius planus, todėl labai svarbu, kad šie du dokumentai neprieštarautų vienas kitam. Konkretus pavyzdys. Jei uostas ketina jūroje statyti giliavandenį uostą, savivaldybė turi žinoti, ar tai nepareikalaus iš miesto papildomų teritorijų.

Palengvinant įvažiavimą ir išvažiavimą iš Klaipėdos miesto, sugrįžtame prie Šilutės pl.–Baltijos pr. sankryžos perprojektavimo. Planuojame Statybininkų prospektą pratęsti per LEZ teritoriją. Klaipėda, kitaip negu kiti miestai, gali turėti tik dalinį apvažiavimą, nes iš vienos pusės yra vanduo ir mašinų srautus reguliuoti galime tik skersiniais išvažiavimais.

Tad artimiausi planai – sėkmingai užbaigti pradėtus darbus ir pasirengti naujam ES finansinės paramos laikotarpiui, kuris miestui atveria naujas galimybes, o pastarųjų metų biudžeto rodikliai rodo, kad esame pajėgūs panaudoti visą galimą paramą.

Administracijos direktorius Saulius Budinas

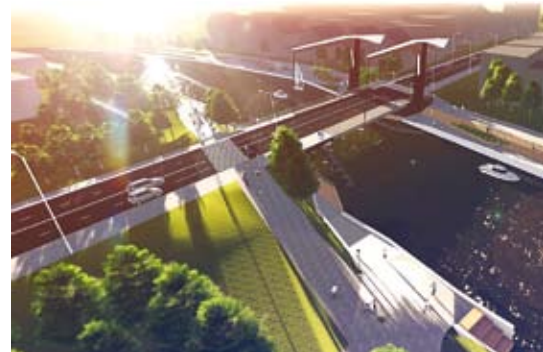
Pastaruosius kelerius metus vykdytos griežtos miesto biudžeto išlaidų kontrolės ir veiksmingo lėšų naudojimo ir įvykdytų reformų pasekmė ta, kad Klaipėda, kitaip nei Vilnius, Kaunas ar daugelis mažesnių šalies savivaldybių, patvirtino nedeficitinį 2016 metų savivaldybės biudžetą, o miesto savivaldybės kreditoriniai įsiskolinimai yra kur kas mažesni nei kitų didžiųjų šalies miestų.

Vykdoma griežtos biudžeto išlaidų kontrolės, veiksmingo lėšų naudojimo ir pamatuotų investicijų politika ir toliau lieka vienu pagrindinių savivaldybės administracijos prioritetų. Tačiau kartu atėjo metas ir gerokai daugiau, nei iki šiol, investuoti į šiuolaikiškos, saugios ir sveikos aplinkos kiekvienai klaipėdiečių šeimai kūrimą.

Pirmiausia svarbu sėkmingai įgyvendinti jau pradėtus didžiuosius miesto investicinius projektus – pastatyti naują sveikatingumo centrą su 50 metrų ilgio baseinu, nutiesti naują Bastionų gatvę su tiltu per Danės upę, Statybininkų prospekto tęsinį, rekonstruoti Pamario, Pajūrio gatves, Baltijos prospekto, Tilžės gatvės ir Šilutės plento sankryžas, atstatyti piliavietės Šiaurinę kurtiną, atnaujinti miesto aikštes, skverus, parkus, paplūdimius ir atlikti kitus darbus.

Atėjo laikas gražinti savotišką skolą pietinėje miesto dalyje gyvenantiems klaipėdiečiams – sutvarkyti daugiabučių namų kiemus.

Toliau būtina stiprinti miesto, uosto, verslo ir mokslo bendradarbiavimą gerokai veiksmingiau panaudojant Klaipėdos ekonominį potencialą, parengti naują bendrąjį miesto planą, tobulinti Klaipėdos viešojo transporto ir dviračių takų sistemą, plėsti jaunimo užimtumo centrų tinklą, galutinai išspręsti vietų trūkumo ikimokyklinio ugdymo įstaigose problemą, optimizuoti miesto bibliotekų tinklą, didinant jų prieinamumą gyventojams ir teikiamų paslaugų spektrą, plėsti socialinių, profilaktinių ir prevencinių sveikatos apsaugos paslaugų teikimą miesto bendruomenei, užtikrinti aukščiausio lygio gydymo paslaugas, gerinti viešųjų paslaugų teikimo kokybę ir siūlyti miestiečiams aktualias paslaugas, lygiagrečiai gerinant jų kokybę ir prieinamumą.

435-ASIS ALYTAUS GIMTADIENIS –

NAUJI VARDAI

Alytaus meras V. Grigaravičius ir mero pavaduotoja V. Gibienė įteikė kultūros premijas

1581 m. birželio 15 d. Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Steponas Batoras pasirašė privilegiją, kuria Alytui buvo suteiktos Magdeburgo teisės. Miestas gavo savivaldos teisę ir herbą – baltą rožę raudoname fone. Miestiečiams buvo nurodyta pastatyti miesto rotušę, kurioje turėjo posėdžiauti savivaldos magistratas.

Šiomet baltosios rožės miestas Alytus šventė 435-ąjį gimtadienį. Per tris šventines dienas surengta daugiau kaip 50 kultūros ir sporto renginių, dalyvavo gausūs būrys užsienio delegacijų, vyko Lietuvos ir užsienio atlikėjų koncertai, parodos, mugė, šių metų šventiniai pasirodymai kėlėsi į naujas miesto erdves. Šventės naujovė – įspūdinga muzikinė lauko fejerija „Šiurpės“ – ekspresyvus lietuvių mitologijos temomis paremtas muzikinis teatro vaidinimas ant vandens. Režisieriaus Alberto Vidžiūno režisuojamai premjerai „Šiurpės“ scenoavizdį kūrė Jonas Arčikauskas, muziką – Saulius Petreikis. Fejerijos metu pasirodė Alytaus miesto teatro aktoriai, Neda Malūnavičiūtė, šokių studijos „Aušrinė“ šokėjos. Susirinkusiuosius stebino lazerių šou „Vandenyje virš Dailidės pušų“.

Pirmąją Baltosios rožės miesto šventės dieną miesto savivaldybėje buvo pagerbiami Alytaus miesto mokyklų mokiniai, garsinantys Alytaus miestą dalykinėse olimpiadose, konkursuose, ir juos parengę mokytojai. Atgimė šventinės miestelėnų eitynės – jų metu Alytaus įmonės, įstaigos, organizacijos kūrybingai ir linksmi pristatė savo veiklą tema „Baltasis gimtadienis“. Po netikėtai praūžusios audros ir valandą atidėtos šventės atidarymo ceremonijos Rotušės aikštėje tradiciškai apdovanotas Alytaus miesto garbės pilietis. Jo vardas po mirties suteiktas Alytaus muzikos mokyklos simfoninio jaunimo orkestro „Svajonė“ vadovui Pranui Stepanovui už ilgametę pedagoginę muzikinę veiklą ir Alytaus miesto vardo garsinimą tarp-tautinėse scenose.

Alytaus miesto meras Vytautas Grigaravičius ir mero pavaduotoja Valė Gibienė taip pat įteikė kultūros premijas. Jos skirtos rašytojui, aktoriumi ir režisieriumi Robertui Šarknickui už knygą „Šarkos sielos šauksmas“, spektaklį „Tyli naktis“ ir kitus profesionalius darbus, mokytojai ekspertei, Alytaus jaunimo centro dainų ir šokių ansamblio „Tarškutis“ vadovei Rimai Moisejenkienei už Alytaus jaunimo centro dainų ir šokių ansamblio „Tarškutis“ įkūrimą ir vadovavimą jam, Kultūros paveldo departamento vyriausiąjai valstybinei inspektorei, krašto paveldo propaguotojai Margaritai Janušonienei už krašto paveldo propagavimą, šviečiamąjį populiarinimo darbą, aktyvų dalyvavimą visuomeninių organizacijų veikloje ir VšĮ „Egarta“ vadovui dailininkui Evaldui Griniui už vizualaus meno puoselėjimo ir sklaidos projektų įgyvendinimą,

Šventės metu pagerbta ir Alytaus rankinio komanda „Almeida-Stronglasas“, pirmą kartą tapusi šalies čempione

Netikėta audra valandai atidėjo šventės atidarymo ceremoniją

O paskutinę šventės dieną Alytuje su užsienio šalių stipruoliais susigrūmusi Lietuvos galiūnų komanda be vargo įrodė savo pranašumą ir nugalėjo šešiose iš septynių rungčių. Varžybose „Lietuva prieš pasaulį“ šaliai atstovavo Žydrūnas Savickas, Vidas Blekaitis, broliai Vytautas ir Marius Lalai. Su lietuviais varžėsi pasaulio čempionų lygos nugalėtojai ir daugelio pasaulio galiūnų varžybų prizininkai. „Nurimus šventiniam kultūros ir sporto renginių šurmuliumi, nuoširdžiai dėkoju šventės rėmėjams, organizatoriams, policijos pareigūnams, ugniagesiams, meno kolektyvams ir atlikėjams, sportininkams – už puikius sporto renginius, o šauniems savanoriams – už nuoširdžią pagalbą miesto šventės metu. Dėkoju prekybininkams, tautodailininkams už aktyvų dalyvavimą mugėje. Ačiū jums, mielieji, kad buvome kartu ir nuoširdžiai šventėme mūsų miesto gimtadienį!“ – Alytaus miesto savivaldybės vardu šventės rengėjams ir dalyviams dėkojo meras V. Grigaravičius.

Romo Gurklio nuotraukos

Birželio 17 d. Visagine įvyko tarptautinė konferencija „Visaginas po AE uždarymo: augti negalima sustoti“. Konferencijoje ministrijų, mokslo įstaigų ir verslo įmonių atstovai iš Lietuvos, Švedijos, Vokietijos ir Ispanijos pasidalijo praktiniais patarimais ir įžvalgomis, kaip sėkmingai vystyti Visagini nutraukus Ignalinos AE eksploatavimą.

Visagino savivaldybės merė Dalia Štraupaitė pasveikino konferencijos dalyvius ir palinkėjo jiems produktyvaus darbo. „Nuveikta daug darbų, tačiau dar daugiau reikia padaryti ateityje. Ši konferencija ir joje pasakytos įžvalgos turi tapti stipriu akstiniu naujiesiems darbams Visagino ir viso regiono labui. Sustoti negalima. Ir manau, kad Visaginas tikrai nesustos. Niekada!“ – sakė merė.

Konferencijos pradžioje Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Sigitas Šiupšinskas pristatė savivaldybės potencialą, galimybes iš naujo atrasti Visaginą ir kartu kurti aukštesnės pridėtinės vertės inovacijų grandinę. Ignalinos AE ilgą laiką buvo pagrindinis viso regiono ekonominis variklis. Priėmus sprendimą uždaryti veikusią Ignalinos AE, pradėtas ilgalaikis jėgainės uždarymas. Panaudotas branduolinis kuras perkeliamas į laikiną saugyklą, vykdomi kiti unikalūs technologiniai procesai. Uždarius elektrinę labai daug nuveikta, kad būtų prisitaikyta prie pasikeitusių aplinkybių – įgyvendinti infrastruktūros ir laisvalaikio erdvių gerinimo projektai, atnaujinti visuo-

meninės paskirties pastatai, atlikta savivaldybės įvaizdžio formavimo ir investicijų pritraukimo galimybių studija, pasirinkta strateginė Visagino, kaip energetikos kompetencijų centro, kryptis. „Siekiant pokyčių yra būtini ir centrinės valdžios sprendimai, tokie, kaip, pavyzdžiui, tikslinio regiono suformavimas. Reikėtų sukurti motyvacinį paketą universitetams, mokslo tiriamosioms įstaigoms ir inovatyviam verslui, įkuriantiems arba perkeliantiems savo veiklą į Visagino savivaldybės teritoriją. Jei valdžia, verslas ir mokslas įžvelgs tai ir priims sprendimus – bus padarytas ilgalaikis proveržis ne tik regione, bet ir šalyje“, – sakė S. Šiupšinskas.

Mintimis, kokia yra buvusių atominių miestų raida, konferencijoje pasidalijo Europos savivaldybių, turinčių branduolinius objektus, tinklo (GMF) prezidentas Rolandas Palmqvistas ir organizacijos generalinis sekretorius Mariano Vila d'Abadals.

Tolesnę Ignalinos AE veiklos strategiją ir perspektyvas pristatė Ignalinos AE Veiklos planavimo skyriaus vadovas Saulius Urbonavičius. Vidaus reikalų ministerijos viceministras Julius Morkūnas pristatė tikslinių regionų kryptį šalies regioninėje politikoje, o energetikos viceministras Rokas Baliukovas kalbėjo apie Nacionalinę energetikos strategiją ir vietinės elektros energijos technologijas. Su Visagino plėtrai siūlomomis technologijomis ir inovacijomis supažindino jų kūrėjai – Kauno technologijos universiteto mokslininkai, o apie mažuosius branduolinius reaktorių pasakojo svečiai iš Berlyno kietojo kūno branduolinės fizikos instituto.

Po konferencijos (**nuotr.**) svečiai turėjo galimybę apsilankyti Ignalinos AE mokomajame reaktoriaus valdymo pulte. Čia buvęs elektrinės direktorius Viktoras Ševaldinas visiems pasakojo apie bloko valdymo skydo-treniruoklio funkcijas, atsakė į klausimus.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRUI 15

DIANA SINKEVIČIŪTĖ

Druskininkų socialinių paslaugų centro kolektyvas visus pakvietė į 15-ojo gimtadienio šventę, kurios metu prisiminė centro istoriją, džiaugėsi nuveiktais darbais, padėjo darbuotojams, kasdien dirbantiems bendruomenei ypač svarbų darbą, pristatė himną, skirtą visoms po vienu stogu susibūrusioms organizacijoms. Himnas simboliškai pavadintas „Veisiejų 17“ – kaip tik tokiu adresu, buvusios senosios katilinės patalpose, atidarytas modernus centras, namais tapęs ne tik Socialinių paslaugų ir Jaunimo užimtumo centras, bet ir nevyriausybinėms organizacijoms.

Pasveikinti Socialinių paslaugų centro kolektyvo atvyko Druskininkų savivaldybės mero pavaduotojas Linas Urmanavičius (**kairėje**), administracijos specialistai, gausus būrys svečių. „Geriausias būdas įprasinti gerus darbus – juos nuolat kartoti. Jau 15 metų kasdien teikiate socialinę pagalbą ir dalijate beribį gerumą Druskininkų krašto žmonėms. Tai nelengvas, bet labai prasmingas darbas. Sakoma, kad gerumas – tai kalba, kurią kurtieji gali girdėti, o aklieji gali matyti. Ir iš tiesų – jūsų tūkstančių kartų ištiestos gerumo rankos sušildo širdis, išsprendžia kartais nelengvus gyvenimo išbandymus, suteikia žmogiškos vilties. Sveikindami 15 metų veiklos progą, nuoširdžiai dėkojame už nuveiktus darbus, kantrybę, supratimą ir žmogišką šilumą. Lai nepriestinga jėgų ir atsidavimo padedant tiems, kuriems jūsų pagalbos reikia labiausiai. Tegul kiekviena diena primena: geri darbai mus pačius padaro brandesniais ir geresniais žmonėmis“, – rašoma Druskininkų savivaldybės vadovų sveikinime. Socialinių paslaugų centro direktorė Asta Aleksienė, sukvietsi į seną gausų centro kolektyvą, nuoširdžiai padėjo visiems darbuotojams už kartu dirbamą nelengvą, bet labai prasmingą darbą.

Naisiai iš paukščio skrydžio

PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI

daugiau. Pavyzdžiui, gauname gyvenvietės prашymą tvarkyti infrastruktūrą. Prašyme rašoma, kad gyvena apie 500 žmonių, tačiau deklaravusių matome tik 300. Vadinasi, apie 200 žmonių yra deklaravę kitą gyvenamąją vietą. Tai turi įtakos ir biudžeto surinkimui, ir ES paramos gavimui“, – sako administracijos direktorius.

DAUGIAU VIETŲ DARŽELIUOSE

Rajono meras pasidžiaugia, kad šiemet pagaliau pavyksta padidinti vietų skaičių ikimokyklinio ugdymo įstaigose – papildomai rajone sukuriami 100 vietų.

Kaip ir visoje Lietuvoje, Šiaulių rajone kasmet sumažėja apie 5 proc. vaikų. „Mažėjant mokinių skaičiui mokyklose nebeįnaudojamos visos turimos patalpos. Jose ir nutarėme įkurdinti mažųjų grupes. Vaikų darželiui jau pritaikytos laisvos patalpos Ginkūnų, Voveriškių, Kurtuvėnų mokyklose. Dabar planuojame vietas ikimokyklinukams įkurti Kuršėnuose“, – apie darbus švietimo sistemoje pasakoja mero pavaduotojas Algis Mačiulis (*nuotr.*).

Savivaldybės administracijos direktoriaus G. Karklelio teigimu, ikimokyklinių įstaigų tinklo plėtimas rajone turi keleriopą naudą. „Galėdami vaiką leisti į darželį ten, kur gyvena, dalis žmonių čia deklaruos ir savo gyvenamąją vietą. Dabar gi nemažai žmonių stengiasi gyvenamąją vietą deklaruoti Šiaulių mieste vien dėl galimybės savo vaikui gauti vietą darželyje. Taigi jų sumokamo gyventojų pajamų mokesčio dalis atiteks rajono biudžetui, o tai leis sparčiau gerinti gyvenviečių infrastruktūrą, – teigia administracijos direktorius. – Naujų vietų darželiuose kūrimas strategiškai labai svarbus ir rajono švietimo įstaigoms – pasirūpindami ikimokykliniu ugdymu, ypač priemiestinėse gyvenvietėse, mes kuriame ateitį savo rajono mokykloms.“

„Buvimas žiedinė savivaldybe, be abejo, turi neigiamos įtakos rajono mokykloms, nes dalis tėvų, dirbdami mieste, ir vaikus leidžia į miesto mokyklas, – direktoriui pritaria mero pavaduotojas A. Mačiulis. – Rajone turime keturias gimnazijas, ir tik Kuršėnų gimnazija nesiskundžia mokinių skaičiumi. Gruzdžių, Meškiūčių ir Kužių gimnazijos balansuoja ant ribos. Buvimas

Artėjant rinkimams vėl keliami valdymo reformos, naujų savivaldybių kūrimo klausimai. Ypač neretai atsigręžiama į žiedines savivaldybes, siūlant įvairias reformas – nuo rajono centro pakeitimo iki smulkinimų. „Rajonas Šiaulių miestą lyg Roma Vatikaną juosia“, – juokauja Šiaulių rajono meras Antanas Bezaras (*nuotr.*). Jo manymu, rajono centro perkėlimas į Kuršėnus sudarytų susisiekimo problemų Meškiūčių, Bazilionų, Pakapės, Šiaulių priemiestinių gyvenviečių gyventojams. Kuršėnai, ilgą laiką buvę pramoniniu miestu, vis labiau tampa Šiaulių miesto miegamuoju.

IŠSKIRTINUMAS – NEVIENALYTIŠKUMAS

Šiaulių rajono mero A. Bezaro teigimu, žiedinės savivaldybės privalumas – rajone mažesnė darbo vietų problema, nes gyventojai lengviau susiranda darbą mieste. Rajonui labai svarbus ir pastaruojamu metu užsimezgęs dalykiškas bendradarbiavimas su Šiaulių miesto savivaldybe.

„Šiaulių rajonas nėra vienytiškas. Priemiestinių gyvenviečių gyventojai labiau integruoti į miestą. Ir yra kaimiškosios seniūnijos. Pagal įstatymą savivaldybė yra teritorija, kurią vienija bendra infrastruktūra, bendri reikalai. Žiedinėje savivaldybėje neretai to nėra. Vienija tik bendra teritorija, o interesai ir poreikiai – gana skirtingi. Vieno reikia Šiaulių priemiesčio, visai kito – Kuršėnų miesto ir kaimiškųjų seniūnijų gyventojams. Sparčiai besiplečiant priemiestinėms gyvenvietėms rajono savivaldybei reikia aktyviau spręsti gatvių tvarkymo ir apšvietimo, kitas infrastruktūros problemas. Be europinių lėšų savivaldybė šių problemų išspręsti nėra pajėgi“, – žiedinės savivaldybės ypatumus mini savivaldybės administracijos direktorius Gipoldas Karklelis.

Pasak rajono vadovų, žiedinėje savivaldybėje paprastai gyvena daugiau žmonių negu deklaruota. „Oficialiai Šiaulių rajone gyvena apie 42 tūkst. gyventojų, bet manome, kad realiai gyventojų

aplank miestą, žinoma, turi ir privalumų, nes vaikams atsiranda galimybė gauti įvairiapusiškesnes neformaliojo švietimo paslaugas. Rajono mero iniciatyva pavyko pakeisti su miesto savivaldybe sutartį dėl neformaliojo švietimo, ir dabar rajonui nebereikia mokėti už mūsų vaikų dalyvavimą mieste organizuojamoje popamokinėje veikloje.“

PASIGENDA VALSTYBĖS POLITIKOS

Pasak Šiaulių rajono savivaldybės vadovų, mažėjant mokinių skaičiui vis aštresnė mokyklų finansavimo problema. Jų teigimu, bandymas mokinio krepšeljį keisti klasės krepšeliu problemos neišspręs be papildomų lėšų, nors jau šiuo metu švietimui tenka apie pusę rajono biudžeto.

Kita problema – specialistai. Jie, kaip teigia ilgametę pedagoginio darbo patirtį turintis mero pavaduotojas A. Mačiulis, rengiami neatsižvelgiant į mokyklų poreikius. Vienų specialistų perteklius, kitų – didžiulis trūkumas. „Kai vadovavau Meškuičių mokyklai ir siekėme gimnazijos statuso, dvejus metus ieškojau chemijos mokytojo ir vos ne vos jį prisikviečiau. Buvo mokytojų, kurie norėjo persikvalifikuoti, bet tam nėra galimybės. Nuvažiuoja į aukštąją mokytojų įstaigą, jam sako: palauk, kol susiformuos grupė. Lauki metus kitus. Visiškai nėra valstybės politikos rengiant specialistus“, – pabrėžia mero pavaduotojas.

Sunkumų kyla ir dėl mokyklų modernizavimo. „Gruzdžių gimnazija be remonto gyvena turbūt nuo jos pastatymo. Tik dabar pavyko surasti galimybę ją atnaujinti“, – sako mero pavaduotojas.

„Mokyklas atnaujiname naudodamiesi įvairiais fondais. Gruzdžių gimnazijai atnaujinti naudojames net dviejų fondų parama – LAAIF ir VIP lėšomis. Nemažą dalį prisidės savivaldybė, – padėtų apžvelgia administracijos direktorius. – Švietimo įstaigų sutvarkymas priklauso nuo savivaldybės aktyvumo ir gebėjimo pritraukti lėšas.“ „Prieš kurį laiką mokyklų atnaujinimo eiliškumas buvo labai aktyviai aptarinėjamas viešojoje erdvėje, bet viskas taip ir aprimo“, – valstybės politikos ir modernizuojant švietimo įstaigas pasigenda mero pavaduotojas.

SAVARANKIŠKOSIOMS FUNKCIJOMS – TRUPINIAI

„Lietuvoje savivaldybės savarankiškasias funkcijas vykdo tada, kai turi finansinių išteklių. Visi finansiniai ištekliai atitenka būtiniausioms reikmėms, – pažymi administracijos direktorius. – Ne taip kaip kitose ES šalyse, Lietuvoje lėšos į biudžetą renkamos centralizuotai. Savivaldybės biudžeto surinkimui turi labai nedidelę įtaką. Taigi realiai gyvename centralizuotoje valstybėje, kurioje savivalda neturi plačių įgaliojimų.“

Pasak pašnekovų, Lietuvoje vis labiau mažėja savivaldos, nes savivaldybėms perduodama vis daugiau valstybės funkcijų. „Kuo daugiau valstybės perduotų funkcijų, tuo mažiau savarankiškumo, tuo labiau savivaldybės panašėja į vykdomuosius komitetus“, – pabrėžia savivaldybės administracijos direktorius. Rajono meras A. Bezaras pažymi, kad šiais metais iš savarankiškosios funkcijos turimų lėšų savivaldybė 100 tūkst. eurų skyrė žyrykeliams prižiūrėti. Biudžete numatytos lėšos naujoms vietoms įrengti ikimokyklinukams, prisidėti prie išliekamąją vertę turinčių bendruomenių ir nevyriausybinų organizacijų projektų. Pirmą kartą daugiau kaip 4 proc. biudžeto skirta kultūrai. Be abejo, gyvenimas prie didelio miesto kelia jai didesnius reikalavimus, o tai galimybė naujiems sumanymams. „Pernai už kultūros vystymą savivaldybė buvo apdovanota „Auksine krivule“. Manau, tam įtakos turėjo, kad 2015 metais į mūsų rajoną atskrido trys „Aukso paukštės“, kad turime daug puikių meno kolektyvų. Labai svarbus rajono kultūrai yra Naisių vasaros festivalis. Žinoma, prie įvertinimo prisidėjo ir tai, kad pirmieji šalyje priėmė sprendimą visas šventes rengti be alkoholio“, – mintimis dalijasi rajono meras.

„Kai praėjusių metų liepos 9 d. Šiaulių rajono savivaldybė priėmė sprendimą visas šventes rengti be alkoholio, teko visko prisiklausyti. Daug kas teigė, kad nebeliks rėmėjų, nes prekiaujantieji alkoholiniais gėrimais yra svarbiausi renginių rėmėjai, bet šiemet minint 450-ąsias Kuršėnų metines rėmėjų sulaukėme daugiau negu ankstesniais metais“, – patirtimi dalijasi rajono meras.

Alkoholių pakeitė įvairios pramogos. Ir žmonės priprato linksintis blaivūs. Kaip teigia rajono meras, pastarojoje šventėje iš kelių tūkstančių žiūrovų tik penki buvo neblaivūs.

GALIMYBĖS VERSLUI

Rajono vadovai pažymi, kad žiedinės savivaldybės privalumas – patrauklesnės galimybės verslui plėtoti. Tiek smulkiajam, tiek stambesniajam, tiek ir žemės ūkiui. Kadangi mieste sklypai brangesni, verslininkai pigiau gali įsikurti rajono teritorijoje. Savivaldybė pasirūpina sklypo infrastruktūros sutvarkymu. Didinant rajono gyventojų užimtumą, vilčių teikia Šiaulių laisvoji ekonominė zona. „Todėl ir prie kelio į LEZ tvarkymo rajono savivaldybė prisideda, juk juo važiuos ir mūsų žmonės“, – pabrėžia A. Bezaras.

„Viliamės, kad iniciatyvių žmonių atsiras ir kuriant smulkųjį verslą, pasinaudojant per vietos veiklos grupę skiriama ES parama, bet didelio proveržio nesitikime. Juk žmogui naudingiau atsidaryti kirpyklėlę ar teikti kitą paslaugą savo namuose, o ne bendruomenės pastate. Daugelyje vietų iškart užprogramuoti nesutarimai. Ne kartą bendravau tuo klausimu su bendruomenių pirmininkais, bet užsidedusių idėjų kurti verslą kaimuose labai nedaug. Žmonės gąsdina mokesčiai, įsipareigojimas penkerius metus nekeisti veiklos, o jei nepasiseks, teks grąžinti gautą paramą“, – rajono gyventojų nuotaikas perteikia meras.

Mero pavaduotojo teigimu, verslo vystymąsi stabdo ir per dideli reikalavimai, įstatyminiai suvaržymai. „Jei ir toliau bus toks požiūris, iniciatyvių žmonių šalyje tikrai nebus daug. Nuvažiuojame į kitas šalis ir matome, kad ten miestuose yra visai kitokia gyvybė negu Lietuvoje. Ten kitaip vertinama žmogaus iniciatyva, o pas mus – viskas įsprausta į rėmus“, – apgailestauja mero pavaduotojas.

PASIGENDA REGIONINIŲ PROJEKTŲ

Iš 2014–2020 m. ES finansinės paramos laikotarpio Šiaulių rajono vadovai tikisi nemenkos apie 30 mln. eurų siekiančios paramos. Tikisi, kad pavyks stambesnėse gyvenvietėse sutvarkyti vandens tiekimą ir nuotekų surinkimą. „Turime vieną autentišką dvarą. Tai Kuršėnų dvaras. Vienintelis Lietuvoje dvaras, dekoruotas medžio drožiniais. Ilgą laiką jo nebuvo galima tvarkyti, nes jame gyvenęs žmogus nesutiko parduoti savo buto. Pastaruoju metu butą nupirko tarybos narys Ramūnas Karbauskis ir perdavė jį savivaldybei. Taigi tikimės, kad pavyks gauti lėšų dvarui restauruoti“, – planais dalijasi A. Bezaras.

Administracijos direktorius G. Karklelis (nuotr.) pabrėžia, kad pagal integruotą teritorijų programą vien į Kuršėnus ateis apie 7,5 mln. eurų. Čia bus vykdomi šeši projektai. Numatyta nemažai projektų kitose rajono vietose.

„Tačiau kol kas regioninėje politikoje trūksta bendrų projektų. Savivaldybės pasidalija pinigais ir sprendžia savo problemas, – sako administracijos direktorius. – Šiaulių regionas turi labai unikalų dalyką – Kryžių kalną. Jis nėra pakankamai panaudojamas. Tačiau tam, kad būtų panaudojamos visos objekto teikiamos galimybės, savivaldybės pastangų neužteks. Tai galėtų būti regioninis projektas.“ Tiesa, pradžia bendriems projektams daroma. Rengiamas projektas regiono informacinei sistemai sutvarkyti. Pagal šį projektą turėtų būti sutvarkytos nuorodos, pastatytos rodyklės, nukreipiančios į lankytinas vietas. Tačiau žengti link didesnių projektų regione kol kas nesiryžtama.

TRUKDŽIAI – ĮSTATYMAI

Šiaulių rajono vadovų teigimu, labai dideliu trukdžiu panaudojant ES paramą tampa Fiskalinės drausmės įstatymas. „Šį įstatymą reikia skubiai peržiūrėti. Mes turime skolinimosi limitą, bet šis įstatymas neleidžia mums skolintis. Tai tikrai neapgalvotas reikalavimas. Fiskalinės drausmės įstatymas dar labiau suvaržė savivaldybių veiklą. Laukiame, kada šis įstatymas bus atšauktas“, – teigia Šiaulių rajono vadovai.

AR NUŠVIS ŠIAULIAMS „SAULĖ“?..

Šiaulių miesto savivaldybė atsisako Vyriausybės skiriamų 180 tūkst. eurų koncertinės įstaigos „Saulė“ rekonstrukcijai, nes šios sumos, pasak šiauliečių, pakaks tik grioviuvi iškasti.

REKONSTRUKCIJA DALIMIS – NENAUDINGA

„Mes nutarėme, kad geriau metus kitus palaukti turint garantiją, kad tada gausime visą „Saulės“ rekonstrukcijai reikalingą sumą, o šiuos pinigus skirti jau pradėtam kuriam nors kultūros objektui užbaigti, – pabrėžia Šiaulių miesto meras Artūras Visockas. – Gaudami visą

Mečislovo Ščepavičiaus pieš.

sumą mes esame pasirengę iš miesto biudžeto padengti 30 proc. „Saulės“ rekonstravimui reikalingų išlaidų.“

Pasak mero, pastato rekonstrukcijai reikia per 2,5 mln. eurų, tad dalijant tokiomis sumomis, kokia 780-mečiui besirengiančiam miestui skirta, darbai truks dešimtmetį. „Šiauliuose ir Šiaulių regione tai vienintelė erdvė, kur gali vykti koncertai ir kiti renginiai. Užsitęsusi pastato rekonstrukcija neigiamai atsilieptų tiek miesto, tiek regiono kultūriniam gyvenimui“, – savivaldybės sprendimui pritaria Seimo Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės narys Arvydas Mockus. Be to, kaip pabrėžia miesto meras A. Visockas, koncertinė įstaiga „Saulė“ yra šalia gyvenamųjų pastatų, taigi besitęsiantys darbai sudarytų nemažai nepatogumų ir miesto gyventojams.

„Pradėtas remontas neturint reikalingų pinigų ir nežinant, kada jie bus, objektą įveda į transo būseną. Pastate niekas nebegali vykti, nes kažkas jau išardyta. Objektas nežinia kuriam laikui lieka užkonservuotas. Per tą laiką moraliai pasensta ir tai, kas jau padaryta, tad reikalingos lėšos padarytam perdaryti. Manau, tai paprasčiausiai žalinga politika, – teigia A. Mockus. – Skiriama pinigų suma labiau panaši į rinkimų šou, o ne į norą sutvarkyti koncertų salę. Tai neatsakingas žingsnis. Trupinimas nedidelėmis sumomis yra blogesnis už nedavimą.“

PRADĖTA IR NEBAIGTA

Kaip teigia kultūros ministras Šarūnas Birutis, per jo vadovavimo ministerijai metus iš Valstybės investicijų programos (VIP) lėšų 600 tūkst. eurų skirta Šiaulių P. Višinskio viešajai bibliotekai, 422 tūkst. eurų – Fotografijos muziejui, 822 tūkst. eurų – Valstybiniam Šiaulių dramos teatrui modernizuoti. Apie 4 mln. eurų skirta Šiaulių regiono kultūros įstaigoms. Kultūros ministerijos duomenimis, norint iki 2020 m. pabaigti šiuo metu šalyje pradėtus atnaujinti objektus, reikia apie 250 mln. eurų (800 mln. litų).

Šiaulių miesto meras A. Visockas pažymi, kad visi ministro išvardyti objektai yra valstybiniai. Koncertinė įstaiga „Saulė“ yra savivaldybės objektas, o miesto savivaldybės objektams iki šiol pinigų visiškai nebuvo skirta.

„Būtų geriau, jei rekonstruojamas kultūros objektų skaičius atitiktų darbams reikalingus pinigus. Gal geriau mažiau, bet iki galo sutvarkytų objektų. Konkretus pavyzdys – Kelmės kultūros centras. Po truputį finansuojant remontą, darbai jau trunka kelerius metus. Dabar nemažai sutvarkyta, bet koncertų salė dar nesuremontuota. Rajono centras nežinia kuriam laikui paliktas be renginių salės“, – sako Seimo Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės pirmininkė Alma Monkauskaitė.

KULTŪRAI – DAUGIAU LĖŠŲ

„Problema akivaizdi – kultūros objektams ir kultūrai šalies biudžete skiriamas nepakankamas finansavimas. Požiūriu į kultūrą keitimui reikalingas politinis sprendimas ir visų partijų sutarimas, kad kultūra būtų prioritetu mūsų valstybėje ir jai būtų skiriama daugiau lėšų, nes be kultūros neišsivaizduojamas visuomenės vystymasis. Svarbu, kad ir skirstant ES paramą požiūris į kultūrą būtų prioritetinis, – pažymi Seimo Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės narė Rima Baškienė ir priduria: – Mero siekis, kad labai svarbiam Šiaulių objektui būtų skiriamas reikiamas finansavimas, parodo pažangų jo mąstymą ir nuoseklų kovojimą už savo miestą, todėl turime susitelkti ir pasiekti, kad kitų metų šalies biudžete koncertinei įstaigai „Saulė“ būtų skiriama daugiau lėšų, leidžiančių kuo greičiau sutvarkyti šį objektą.“

Gegužės pabaigoje įvykusiame Seimo Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės posėdyje buvo nuspręsta parlamentinės grupės vardu kreiptis raštu į šalies Vyriausybę, prašant leisti skirti daugiau lėšų kultūros objektams iš VIP.

MINISTERIJA LAUKIA Miesto PRISIDĖJIMO

Nepaisant, kad Šiaulių miesto savivaldybė yra pasirengusi prisidėti prie koncertinės salės „Saulė“ rekonstrukcijos, kultūros ministras Š. Birutis neskuba žadėti pageidaujamo pinigų. Ir patikina, kad siekiant greičiau pabaigti pradėtus darbus skirstant 2014–2020 m. ES paramą pirmumas bus teikiamas objektams, kurie tvarkomi naudojant VIP lėšas. „Tokių projektų finansavimo intensyvumas (savivaldybių nuosavų ir ES lėšų indėlis) siekia iki 50 procentų. Todėl Šiaulių miesto savivaldybei siūlome naudotis ES lėšomis. Savivaldybei susiplanus iki 50 proc. projekto finansavimui reikiamų nuosavų ir ES struktūrinės paramos lėšų, ministerija galėtų užtikrinti kitą lėšų dalį. Jeigu savivaldybei toks siūlymas nebūtų priimtinas, Kultūros ministerija galėtų patenkinti jos pageidavimą, skirdama papildomų lėšų iš biudžeto, padidindama VIP limitą savivaldybių investicijų projektams ne mažesne kaip 4 mln. eurų per metus suma, – sako kultūros ministras Š. Birutis. – Ministerijos netenkina neatsakingas valstybės biudžeto lėšų planavimas, kai statybos ir remontai vyksta dešimtmečius, todėl siūlome konsoliduoti turimas lėšas ir projektus pabaigti kuo skubiau. Šiauliuose išrinkti Seimo nariai pernai ir ankstesniais kadencijos metais balsuodami už Biudžeto įstatymą, galėjo teikti siūlymus ir kovoti už savo miestą, kas nebuvo daroma. Aš kovojau už visos Lietuvos kultūros įstaigas.“ Pasak ministro, Šiaulių miesto kultūros įstaigos buvo labai apleistos, todėl ministerija, atkreipusi į tai dėmesį, stengiasi padėti bei laukia ir miesto prisidėjimo.